

CSIC incipit

Universidade de Vigo

REGULAMENTO SOBRE O TRABALLO DE FIN DE MÁSTER DEL MÁSTER INTERUNIVERSITARIO EN ARQUEOLOXÍA E CIENCIAS DA ANTIGÜIDADE

Aprobado pola comisión académica na súa reunión do día 10 de maio de 2016 e pola xunta de facultade de Xeografía e Historia o día 8 de xullo de 2016, adaptado a normativa de Traballos de fin de grado e fin de máster aprobada polo Consello de goberno de la USC na súa sesión de 10 de marzo de 2016. Informe favorable da asesoría xurídica da USC (15 novembro 2016) Aprobado polo consello de goberno de la UVigo o día --- e o consello de goberno da USC o día ---

Aprobado por Consello de Goberno da USC o 31 de xaneiro de 2017

Artigo 1. Natureza do traballo de fin de máster

O Traballo de Fin de máster (en adiante, TFM) consistirá na elaboración por parte do estudante, de forma individual, dun traballo, memoria ou estudo orixinal no que se integren e desenvolvan os coñecementos, capacidades, competencias e habilidades adquiridos durante os estudos realizados No máster. Incluirá, como mínimo, tarefas de busca e revisión bibliográfica, lectura e integración de información, elaboración de resultados relevantes, redacción, e presentación e defensa do traballo. Estará orientado á avaliación das competencias asociadas á titulación como: capacitar para a procura, xestión, organización e interpretación de datos relevantes, normalmente da súa área de estudo; emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas destacados de índole social, científica, tecnolóxica ou ética, e que facilite o desenvolvemento dun pensamento e xuízo crítico, lóxico e creativo.

1.1 Extensión e contido.

A extensión do TFM non deberá superar as 20.000 palabras (unhas 50 páxinas a espazo e medio), sen contar bibliografía nin anexos. O TFM deberá adecuarse aos temas tratados nas materias do máster. O alumno deberá demostrar que é quen de facer un uso axeitado da bibliografía especializada de acordo co que se establece no artigo 10.1 do presente regulamento.

1.2. Os TFM desenvolveranse baixo a supervisión dun ou máis titores académicos. O persoal docente da Universidade de Santiago de Compostela ou a Universidade de Vigo que sexa nomeado titor de TFM ten a obriga de asumir esta actividade de tutoría conforme ao que se establece na normativa propia dos centros ao respecto, e na xeral da USC

1.3. Formato do TFM.

Como norma xeral, o TFM constará das seguintes partes:

a) **Introdución:** na que se identificará o campo xeral da investigación no que se enmarca o traballo, as características do tema analizado e os obxectivos perseguidos.

Universidade de Vigo

- b) Corpo do traballo.
- c) Conclusión: resumen das ideas principais e indicacións sobre futuros traballos e liñas de investigación que se abren a partir do TFM
- d) Referencias bibliográficas, diferenciando as fontes utilizadas (edicións de textos literarios, epigráficos, etc.) da bibliografía xeral.

1.4. Número de créditos:

9 créditos obrigatorios.

Artigo 2. Órganos do centro encargado da xestión dos TFM.

2.1. O centro deberá designar un/ha coordinador/a de TFM para o máster, que necesariamente deberá ser membro da comisión académica. A comisión encargada de atender ás cuestións propias do desenvolvemento da materia "Traballo de Fin de Máster" será a comisión académica do máster.

2.2 As competencias da comisión académica en relación coa xestión dos TFM serán as seguintes:

- Propoñer anualmente a guía docente na que se determinen as diferentes formas de desenvolvemento, exposición e criterios de avaliación
- En función da modalidade de presentación, establecer o tempo máximo do que o estudante disporá para a súa defensa, se non está fixado na normativa propia.
- Establecer a convocatoria anual de traballos nas 3 oportunidades.
- Determinar os sistemas de tutoría.
- Aprobar a proposta das liñas temáticas e temas, previa consulta aos departamentos con docencia no título.
- A asignación e publicación dos titores/as e os temas que poderán desenvolverse na elaboración dos traballos.
- Decidir sobre a modificación de temas e/ou titor/a asignado derivada de situacións excepcionais, previa consulta ao/s departamento/s afectado/s.
- Aprobar os tribunais de avaliación e fixar o sistema de rotación, de ser o caso, de acordo coa normativa propia de TFM desa titulación.
- Autorizar a presentación dos traballos en casos excepcionais.
- Propor os prazos de entrega dos traballos e informes de seguimento e as datas de defensa dos traballos de acordo co calendario académico.
- Solucionar as incidencias graves relativas a esta materia.

2.3. A Xunta de Centro, a proposta da comisión académica, aprobará a guía docente e os períodos de entrega e defensa dos TFM, que se publicarán xunto coa convocatoria oficial de exames de cada curso académico.

2.4 Por tratarse dun título interuniversitarios, a guía docente e os períodos de entrega e defensa dos TFM axustaranse aos acordos e normativas que estableza o convenio ou a normativa do título para os ditos traballos, que deberán ser ratificados pola Xunta de Centro. A Secretaría Xeral poderá autorizar outros períodos de entrega e defensa.

Artigo 3.- Matrícula e convocatorias.

3.1. A matrícula dos traballos realizarase dentro do prazo xeral de matrícula ordinaria que estableza a Universidade, mediante o aboamento dos prezos públicos que correspondan conforme aos créditos que teña asignados e conxuntamente coas materias que o alumnado teña pendente de superar para completar os estudos de grao ou máster, se é o caso.

3.2. Os/as alumnos/as de intercambio poderán matricularse desta materia. O seu réxime será o establecido no *Regulamento de Intercambios da USC*.

3.3. A matrícula dará dereito á entrega e defensa do traballo en dúas oportunidades no curso no que estea matriculado e reportará os prezos públicos establecidos, sempre que cumpra os requisitos para a súa avaliación.

3.4. Os TFM entregados só poderán ser defendidos e avaliados unha vez que se teña constancia de que o/a estudante superou todos os créditos necesarios para a obtención do título máster, salvo os correspondentes aos propios traballos.

O centro, ou o órgano que corresponda, deberá verificar que se cumpren estes requisitos para autorizar a súa defensa. Para estes efectos, no caso de que na data de defensa aínda non se recepcionaran todas as actas de avaliación das materias, o/a secretario/a do centro responsable da titulación solicitará do profesorado encargado das materias que informe sobre as cualificacións do alumnado que vaia defender os traballos na mesma convocatoria.

3.5. Os centros, a través dos órganos que correspondan, atendendo a criterios organizativos e de programación docente, concretarán as datas para a celebración das defensas dos traballos nos intervalos temporais que determine o calendario académico. Tamén deberán definir as modalidades de defensa admitidas en cada caso, os instrumentos de seguimento e criterios xerais de avaliación.

Os traballos deberán entregarse nos períodos fixados polo calendario académico anual.

3.6. O número máximo de convocatorias que poderá consumir o alumnado será de dúas para o TFM e poderá contar con dúas oportunidades por curso académico. A obtención de non presentado nalgunha das oportunidades ou en todas computarase para os efectos de consumir a convocatoria.

Para poder presentarse a unha nova convocatoria será necesaria a formalización de nova matrícula.

CSIC incipit

UniversidadeVigo

3.7. Unha vez formalizada a matrícula, non procederá a devolución dos prezos aboados no caso de non presentarse. No suposto de que o/a alumno/a non reúna os requisitos para presentar o traballo por ter materias pendentes, considerarase unha renuncia automática polo que non se computará para os efectos de consumir convocatoria.

Artigo 4.- Do/a titor/a docente, da súa asignación e da elección do tema do traballo.

4.1. Os TFM deberán ter un/ha titor/a que asista aos estudantes na realización do traballo. Por razóns xustificadas e se o órgano competente o estima oportuno, poderá designarse outro/a titor/a, un/ha cotitor/a, ou excepcionalmente dous cotitores. No caso de que o titor elixido non pertenza a mesma universidade que o alumno, deberá nomearse un cotitor da súa universidade.

4.2. Os departamentos da USC e da UVigo con docencia na titulación así como o INCIPIT do CSIC comunicarán cada curso académico á comisión académica o listado de posibles titores e temas dos traballos

4.3. O/a titor/a será ordinariamente Persoal Docente e Investigador (PDI) das áreas que impartan docencia na propia titulación ou ben pertencerá ao cadro de persoal científico-investigador do CSIC. Excepcionalmente tamén poderán ser cotitores profesores da USC ou a UVigo que se atopen na situación de servizos especiais, comisión de servizos, eméritos ou ad honorem e profesores doutras universidades ou persoal con vinculación permanente a Organismos Públicos de Investigación (OPI) e profesionais especializados. Non poderán ser cotitores persoal de administración e servizos, agás nos supostos de consideración como profesionais, nin o persoal contratado con cargo ao capítulo VI, agás os que posúan titulación de máster ou teñan unha titulación que se corresponda co nivel 3 (máster) do MECES. No caso de cotitorías de persoal alleo á USC (área externa), con carácter previo a realizar a cotitoría, deberá comunicarse a dita circunstancia á vicerreitoría con competencias na materia a través do servizo correspondente indicando a súa dedicación.

4.4. Os traballos poderán desenvolverse no marco de convenios con empresas ou institucións. Nestes casos a matrícula realizarase na USC pero poderá designarse un cotitor que poderá ser persoal do centro ou institución no que se desenvolva o traballo. En todo caso, a defensa e avaliación dos traballos deberá realizarse na USC. No caso de títulos interuniversitarios a defensa pode realizarse nas sedes que se faciliten por parte do responsable do título.

4.5. O/a titor/a programará sesións de traballo cos estudantes, nas que establecerá a programación das tarefas a realizar e orientará o traballo. Será responsable de expor a cada estudante as características do traballo, de orientalo no seu desenvolvemento e de velar polo cumprimento dos obxectivos fixados, así como de realizar o seguimento e emitir informe preceptivo e confidencial sobre este seguimento no prazo que estableza o centro antes da defensa do traballo e para os efectos de que se teña en conta para a avaliación establecida na normativa propia.

4.6. O recoñecemento dos labores de titoría e avaliación de TFM farase nos termos previstos anualmente na *Normativa de Programación Académica Anual*.

4.7 Nomeamento por parte da Comisión académica:

O estudante remitirá ao coordinador do máster antes do inicio das vacacións de Nadal de cada curso a seguinte información:

- a) Nome, apelidos e firma do estudante.
- b) Nome, apelidos e firma del titor.
- c) Liña temática ao que se adscribe el TFM
- d) Título provisional do TFM
- e) Esquema provisional do TFM

A Comisión Académica procederá ao nomeamento dos distintos titores e cotitores antes do inicio do segundo semestre. Segundo o establecido no artigo 1.2 o persoal docente das Universidades de Santiago de Compostela e de Vigo que sexa nomeado titor de TFM ten a obriga de asumir esta actividade de titoría conforme ao que se establece na normativa.

Artigo 5.- Avaliación.

5.1. A avaliación dos traballos farase na facultade de Xeografía e Historia da USC ou ben, excepcionalmente, na facultade de Xeografía e Historia da UVigo, a través da súa exposición e defensa pública diante dun tribunal.

5.2. A Comisión Académica del máster nomeará, a proposta do Coordinador, un tribunal avaliador por cada seis TFM presentados ou ben fracción de dito número, en función dos temas tratados en cada uno e tendo en conta os campos de especialización do profesorado. No caso de que se designen varios tribunais, a comisión académica será a encargada de asignar os TFM a cada tribunal.

5.3. Os membros dos tribunais serán PDI da titulación.

5.4. Os tribunais estarán formados por tres membros e, polo menos, un suplente que substituirá, de ser o caso, ao membro ausente. Polo menos dous dos membros deberán ter o título de doutor. O titor do TFM no poderá formar parte do tribunal que o xulgue. En todo caso, polo menos un dos membros do tribunal pertencerá a unha área de coñecemento afín ás liñas temáticas xerais dos traballos. A participación nos tribunais é obrigatoria para as persoas nomeadas, agás causa de forza maior debidamente acreditada. Poderá constituírse un tribunal único para a avaliación dos traballos da mesma convocatoria.

5.5. O tribunal estará formado por un/ha presidente/a, un/ha secretario/a e un/ha vogal. Utilizarase o criterio de categoría docente e antigüidade para nomear o/a presidente/a, que será o de maior categoría e o máis antigo, e o/a secretario/a, que será o de menor categoría e máis novo. O/a presidente/a e o/a secretario/a exercerán como tales en todas

CSIC incipit

Universidade de Vigo

as actuacións. Procurarase que a participación do PDI nos tribunais sexa rotatoria, establecendo a comisión académica o sistema de rotación.

5.6. O tribunal poderá invítalo titor ás deliberacións así como tamén poderá invitar a profesores/as especializados/as na temática do traballo que se estea a avaliar, en calidade de asesores, con voz pero sen voto.

5.7. A cualificación poderá comunicarse ao alumno no rematar o acto da defensa do TFM e farase pública nos taboleiros de cualificacións do centro, nun prazo non superior a sete días dende a súa defensa.

Artigo 6.- Entrega e defensa dos Traballos Fin de Grao e Fin de Máster.

6.1. Os alumnos matriculados na universidade de Vigo farán a solicitude de defensa a través da súa secretaría virtual, que deberá ser autorizada polo titor. Ademais, tódolos alumnos, de ámbalas dúas universidades, deberán entregar a solicitude de defensa na secretaría do departamento de Historia da USC: levará na portada o visto e prace do director do TFM e irá acompañada de tres copias en papel do TFM e unha cuarta en CD en formato electrónico (PDF preferentemente). As datas límite de entrega do TFM para cada convocatoria as establecerá cada ano a comisión académica.

6.2. A defensa do traballo requirirá o informe previo e preceptivo do/a titor/a ao que se fai referencia no apartado 4.5.

6.3. Citación para a defensa

O presidente do tribunal acordará e notificará a cada alumno o lugar e a hora sinalados para a defensa do TFM con sete días naturais de antelación.

6.4. A defensa do traballo será realizada polo/a estudante de xeito presencial. Non obstante o anterior, para casos excepcionais debidamente autorizados pola comisión académica, poderá realizarse a defensa por medios telemáticos, coas garantías que se determinen na autorización.

6.5 O alumno fará a defensa do seu TFM mediante a exposición oral das liñas principais do seu contido durante un tempo non superior aos 20 minutos. O alumno contestará a cantas preguntas e observacións lle fagan os membros do tribunal durante un tempo non superior aos 40 minutos.

6.6. O alumnado que, unha vez feita a entrega do traballo e verificadas as condicións para a súa defensa, non se presente á defensa do TFM na data asignada, terá a cualificación de suspenso nesa oportunidade.

6.7. A elaboración e defensa do traballo poderanse efectuar en calquera das linguas que se utilizaron na impartición do máster conforme ao disposto na memoria de verificación do título, sempre que se poidan establecer tribunais competentes nas devanditas linguas. En todo caso, garantirase o dereito a elaborar e defender os traballos en calquera das dúas linguas oficiais da Comunidade Autónoma.

Artigo 7.- Avaliación, cualificación e revisión.

7.1. A cualificación dos traballos se realizara segundo a ponderación seguinte:

- a) Calidade do contido do traballo = 80%
- b) Presentación formal do traballo = 10%
- c) Presentación oral = 10%

A cualificación final será a resultante da media das cualificacións outorgadas polos membros do tribunal.

7.2. Os tribunais deliberarán sobre a cualificación que lle corresponde conforme aos criterios de avaliación publicados na guía docente e ao disposto na memoria de verificación do título, outorgando a cualificación de acordo coa seguinte escala numérica, de 0 a 10, con expresión dun decimal, á que se engadirá a súa correspondente cualificación cualitativa:

- Non Presentado (NP)
- 0 - 4,9: Suspenso (SS)
- 5,0 - 6,9: Aprobado (AP)
- 7,0 - 8,9: Notable (NT)
- 9,0 - 10: Sobresaliente (SB)

A mención de “Matrícula de Honra” poderá ser outorgada a estudantes que obteñan unha cualificación igual ou superior a 9,0. O seu número non poderá exceder do 5% do alumnado matriculado nesa materia no correspondente curso académico. Se o número de alumnos é inferior a 20, poderase outorgar unha matrícula de honra. Esta mención só poderá outorgarse unha vez rematadas as defensas de todos os traballos correspondentes ao curso académico. No caso de que se constituíse un tribunal único para todas as convocatorias, será este o que outorgue as matrículas de honra que correspondan. Noutro caso, a atribución desta cualificación corresponderalle á comisión académica, oídas as propostas dos diferentes tribunais.

7.3. O alumnado ten dereito á revisión das cualificacións nas datas e horarios que para tal efecto deberán fixarse no momento de facer públicos os resultados provisionais. As datas de revisión deberán estar comprendidas dentro dos dez días seguintes á publicación dos resultados e incluírán como mínimo dúas datas opcionais. Para estes efectos o mes de agosto será inhábil e non computará neste prazo.

A revisión será persoal e poderá realizala un ou varios membros do tribunal. En todo caso deberá quedar constancia da celebración da revisión e da data en que se realizou mediante calquera sistema que acredite a súa realización.

O procedemento de reclamación contra a cualificación será o establecido na normativa vixente relativa á avaliación do rendemento académico dos estudantes e de revisión de cualificacións.

CSIC incipit

Universidade de Vigo

Artigo 8.- Xestión das actas.

8.1. Elaborarase unha acta individual por cada alumno/a e traballo e para cada oportunidade na que constarán o/s titor/es académicos, o tribunal e o título do traballo defendido, así como a súa cualificación e data de defensa. As actas estarán asinadas polos membros do tribunal. En caso de imposibilidade de asinar a acta por algún dos membros avaliadores, esta circunstancia porase en coñecemento da Secretaría Xeral, que procederá a autorizar a sinatura da acta polo/a coordinador/a do TFM. No caso de imposibilidade destes, substituiranse polo/a profesor/a que designe a Secretaría Xeral. En todos os casos farase constar a dita incidencia. No caso de que algún dos avaliadores sexa persoal alleo á USC, as actas deberán ser asinadas polo/a coordinador/a do TFM.

8.2. Nos títulos interuniversitarios a normativa de xestión de actas realizarase consonte ao que se estableza no convenio ou na normativa propia do título, e será de aplicación subsidiaria o establecido neste regulamento. A este respecto corresponderá ao coordinador do título asinar as actas cando non poidan facelo os membros do tribunal.

8.3. Os períodos de cobertura de actas serán os que se fixen no calendario académico oficial. Só nas titulacións interuniversitarias ou conxuntas e no caso dos Programas *Erasmus Mundus*, poderán establecerse períodos diferentes de avaliación, en función dos acordos entre universidades ou do establecido nos correspondentes plans de estudos. Nestes casos deberase solicitar anualmente a correspondente autorización para a apertura das actas á Secretaría Xeral.

8.4. Finalizado o período de defensa de TFM en cada curso académico xerarase de xeito automático unha acta consolidada (acta final) para as materias Traballo Fin de Grao e Traballo Fin de Máster en cada unha das titulacións impartidas nun centro, que conterà a todo o alumnado matriculado na materia de TFM coas cualificacións que en cada caso lles corresponda polas actas individuais, non presentados, mencións e as cualificacións obtidas polos alumnos de intercambio. Estas actas serán asinadas polo/a coordinador/a do TFM.

8.5. O alumnado matriculado que non se presentase en ningunha das oportunidades, figurará na acta consolidada coa mención “non presentado”. Nesta edición da acta tamén se incorporarán as mencións de “matrícula de honra” conforme o establecido no artigo anterior.

Artigo 9.- Dereitos do alumnado

9.1. A propiedade intelectual dos traballos correspóndelle ao/á alumno/a que o realizou.

9.2. No caso de que os traballos se realicen no marco dun contrato ou convenio con algunha entidade ou, de ser o caso, dun proxecto ou liña de investigación, os dereitos serán os recollidos no dito contrato ou convenio ou os que se pacten previamente, respectando en todo caso a lexislación vixente en materia de propiedade intelectual ou industrial.

CSIC

incipit

Universidade de Vigo

Nestes casos e sempre que existan cláusulas de confidencialidade con empresas ou no caso de que poidan dar lugar a dereitos de propiedade industrial e intelectual que non se poidan difundir antes de estaren debidamente protexidos, actuarase do seguinte modo: entregaranse dúas versións da memoria do TFM: a reducida, na que se eliminarán os contidos afectados polo deber de non difundir ou polo deber de segredo ou confidencialidade; e o exemplar completo, que se entregará baixo compromiso de confidencialidade.

O exemplar reducido será o que se utilice para ser autorizada a súa defensa e deberá coincidir co contido da exposición e defensa pública. A versión completa entregarase aos membros do tribunal para a súa avaliación. O/a titor/a e os membros do tribunal deberán asinar o correspondente compromiso de confidencialidade sobre os contidos que non se poderán difundir publicamente. Se o tribunal desexa formular cuestións sobre os contidos protexidos, estas intervencións faranse nunha sesión privada, con carácter previo ou posterior á pública.

O exemplar do traballo non será obxecto de publicación no repositorio institucional da USC (*Minerva*) ata que sexan realizadas as oportunas proteccións ou venza o prazo de confidencialidade.

9.3. Unha copia en formato electrónico dos traballos superados quedará depositada no centro para o seu arquivo e consulta, e poderá ser utilizada na Universidade de Santiago de Compostela para usos académicos e de investigación, sempre coa mención específica aos seus autores. Para estes efectos o alumnado asinará a correspondente autorización de difusión e a declaración de que se trata dun traballo inédito.

9.4. A comisión académica poderá propoñer a publicación dos TFM que destaquen pola súa calidade no repositorio institucional da USC (*Minerva*), e en especial propoñeranse os dos/as alumnos/as que acaden a mención de matrícula de honra nesta materia. Os/as autores/as dos traballos propostos, co visto e prace do/a titor/a, deberán asinar o correspondente documento para autorizar a súa difusión no que declaren que se trata dun traballo orixinal.

Artigo 10.- Deberes do alumnado

10.1. Os TFM deben ser traballos orixinais de elaboración propia e deben citarse debidamente as fontes que se tiveron en conta para a súa realización.

10.2. O incumprimento do indicado no apartado anterior suporá a cualificación de “suspense” na convocatoria e o deber do/a titor/a e do tribunal que o detecte de poñelo en coñecemento da Reitoría a efectos de iniciar as accións disciplinarias que procedan, de conformidade co artigo 16 da *Normativa de avaliación do rendemento académico dos estudantes e de revisión de cualificacións*.

10.3. Con carácter previo á autorización da defensa, poderá realizarse unha análise automatizada de control da vulneración de dereitos de propiedade intelectual. A partir desa análise, se a comisión académica considera que se vulneraron os citados dereitos, poderá denegar a defensa do traballo e aplicarase o indicado no parágrafo anterior.

CSIC incipit

Universidade de Vigo

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Queda derogado o regulamento de TFN aprobado na Xunta de Facultade de Xeografía e Historia o día 18 de outubro de 2013.

DISPOSICIÓN FINAL. ENTRADA EN VIGOR

1.O presente Regulamento entrará en vigor trala aprobación no Consello de Goberno da USC e a súa publicación no taboleiro electrónico e será de aplicación aos títulos regulados polo R.D. 1393/2007, do 29 outubro, polo que se establece a ordenación das ensinanzas universitarias oficiais.